VARSOVIA teatr

DARMOWE MATERIAŁY · DLA RODZICÓW

AI i Twoje dziecko. 7 rzeczy, które warto wiedzieć

Bez technicznego żargonu i bez straszenia. Nie musisz być ekspertem – wystarczy ciekawość, kilka prostych zasad i 10 minut przy kolacji.

5 minut czytania | rodzinna umowa do wydruku | dla dzieci w każdym wieku

7 rzeczy, które warto wiedzieć

1. **AI już jest w życiu Twojego dziecka.** Podpowiada filmy, filtry w aplikacjach, asystenci głosowi, chatboty w grach i komunikatorach. Zapytaj dziecko, gdzie je spotyka – może Cię zaskoczyć.
2. **AI mówi pewnie, ale często się myli.** Chatboty potrafią wymyślać fakty i podawać je przekonującym tonem. Ucz dziecko zasady: *sprawdzam w drugim źródle*.
3. **Wiele chatbotów ma ograniczenia wiekowe.** Zwykle od 13 lat, niektóre dopiero od 18. Sprawdź regulamin, zanim dziecko założy konto.
4. **Dane to waluta.** To, co dziecko wpisze do chatbota – imię, szkoła, zdjęcie, zwierzenia – może zostać zapisane. Zasada: *nic osobistego*.
5. **Chatbot to nie przyjaciel.** Aplikacje typu „AI-kumpel” są projektowane tak, żeby wciągać. Jeśli dziecko zwierza się głównie maszynie, porozmawiaj o tym spokojnie.
6. **Deepfake to realne ryzyko.** Fałszywe zdjęcia i głosy można dziś zrobić w kilka minut – także z wizerunkiem dziecka lub jego kolegów. Ustalcie hasło rodzinne do weryfikacji podejrzanych telefonów i wiadomości.
7. **AI w szkole: pomoc, nie ściąga.** AI może tłumaczyć, zadawać pytania sprawdzające i podsuwać pomysły. Problem zaczyna się, gdy odrabia pracę za dziecko. Dobre pytanie: *„Czego się dziś nauczyłeś z pomocą AI?”*

Na co zwrócić uwagę w wieku Twojego dziecka

Przedszkole	Robot to nie miś: wyjaśniaj, że asystent głosowy i robot-zabawka to maszyny, które nie czują. Korzystajcie z nich razem, nie w zastępstwie rozmowy.
Klasy 0–3	Pierwsze gry i bajki z AI. Ćwiczcie trzy zasady: sprawdzam, nie podaję danych, mówię dorosłemu. Ustawcie kontrolę rodzicielską.
Klasy 4–6	Czaty w grach i pierwsze pytania do chatbotów. Rozmawiajcie o tym, że „admin” nigdy nie prosi o hasło, a AI potrafi się mylić.
Klasy 7–8	AI-przyjaciele, deepfake’i, prace domowe. Ustalcie zasady korzystania z AI w nauce i hasło rodzinne.

Nastolatek 15+	Wizerunek w sieci, fałszywe nagrania, prawo. Rozmawiajcie jak partnerzy: o odpowiedzialności, a nie tylko o zakazach.

Pytania na rozmowę przy kolacji

- Gdzie ostatnio spotkałeś AI? Co Cię zdziwiło?
- Czy AI kiedyś powiedziało Ci coś dziwnego albo nieprawdziwego?
- Do czego chciałbyś używać AI, a do czego nigdy?

Rodzinna umowa o AI

Wydrukujcie, uzupełnijcie razem i powieście na lodówce. Umowa obowiązuje obie strony – dorośli też ją podpisują.

MY, RODZINA _____, UMAWIAMY SIĘ, ŻE:

- ☐ Nie podajemy AI swoich nazwisk, adresów, nazw szkół, haseł ani zdjęć twarzy.
- ☐ Sprawdzamy ważne informacje od AI w drugim źródle.
- ☐ Nie tworzymy fałszywych zdjęć, głosów ani filmów z innymi osobami.
- ☐ Gdy coś nas zaniepokoi, mówimy o tym bez obawy przed karą.
- ☐ W pracy domowej AI tłumaczy, ale nie pisze za nas.
- ☐ Mamy hasło rodzinne do weryfikacji podejrzanych wiadomości. (Zapiszcie je w bezpiecznym miejscu, nie na lodówce.)
- ☐ Nasza własna zasada: _____

Czas z ekranami: _____ dziennie. **Bez ekranów:** przy posiłkach i _____.

Podpisy: _____ _____ _____

Data: _____ Przegląd umowy za 3 miesiące: _____

Ten materiał powstał przy edukacyjnym spektaklu „Ej, Aj!" Teatru Varsovia.

To spektakl o sztucznej inteligencji i bezpieczeństwie w sieci dla przedszkoli i szkół – o tym, co AI daje, a na co trzeba uważać. Jeśli chcesz, żeby zobaczyła go klasa Twojego dziecka, przekaż wychowawcy albo dyrekcji adres: ejaj.teatrvarsovia.pl

Więcej darmowych materiałów: ejaj.teatrvarsovia.pl/materialy